

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:
Dokumentet är daterat: 10.04.2018
The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: TIIVOLA HEIDI SUVI MAARIA

Pvm / Datum / Date: 10.04.2018

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 10.04.2018

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoituksset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

PKS Sähkönsiirto Oy
PL 141
80181 JOENSUU

Asia

Päätös PKS Sähkönsiirto Oy:n 1.4.2018 voimaantulevien verkkopalveluhintojen korotusten sähkömarkkinalainmukaisuudesta

Asianosainen

PKS Sähkönsiirto Oy
2071638-0

Vireilletulo

27.2.2018

Selostus asiasta

Kuluttaja lähti 27.2.2018 Energiavirastoon sähköpostin, jossa totesi PKS Sähkönsiirto Oy:n nostavan siirtohintaa yli 21 prosenttia tietyn sulakekoon asiakkailla 1.4.2018. Esimerkkinä kuluttaja käytti 3 x 25 ampeerin sulakekoon omakotitalossa asuvaa asiakasta (yleissiirto, yksiaika), jolla hinta nousee 21,61 eurosta kuukaudessa 26,29 euroon kuukaudessa 1.4.2018 alkaen. Kyseisen yhteydenoton perusteella Energiavirasto päätti aloittaa oma-aloitteisen kaikkia asiakasryhmiä koskevan tutkinnan PKS Sähkönsiirto Oy:n 1.4.2018 voimaantulevien hinnankorotusten lainmukaisuudesta yleissiiron yksiaikatuotteen lisäksi. Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 15 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihinsa verrattuna.

Energiavirasto valvoo sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaista hinnoittelua sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:ssä säädetyn toimivallan perusteella. Energiavirasto antaa kyseessä olevassa asiassa päätöksen perustuen sen toimivaltaan valvoa SML 26 a §:n mukaista hinnoittelua. Jos Energiavirasto toteaa päätöksellään, että verkonhaltija rikkoo tai laiminlyö sähkömarkkinoita koskevassa lainsääädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta

Energiavirasto toimii sähkömarkkinalaisissa (588/2013), laissa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) ja Energiavirastosta annetussa laissa

(870/2013) tarkoitettuna sähkömarkkinaviranomaisena valvoen ja seuraten sähkö- ja maakaasumarkkinoita sekä edistääne sähkömarkkinoiden ja maakaasumarkkinoiden toimivuutta.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävään on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitettun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisen määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitettussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan Energiaviraston on velvoitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitettussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta kyseisen lain 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinatalaki (588/2013), (25.8.2017/590)

26 a § Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korottaminen

Verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 15 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuina. Jos verkonhaltija tekee korotuksesta alkavan 12 kuukauden ajanjakson aikana lisää sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korotuksia, eivät kyseisenä aikana kerätty maksumaksujen korotukset tällöinkään saa ylittää 15 prosenttia tarkastelujakson ensimmäistä korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyjen maksujen määrästä.

Korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetyistä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähköön käytöön perustuvien verojen ja veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä. Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkonhaltijan sähköverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä.

--

Korotuksen hyväksyttävään enimmäismäärään ei lasketa verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman enintään kuuden kuukauden pituisen määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perustuu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:ssä tarkoitettun Energiaviraston vahvistuspäätöksen ehtoihin, eikä verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perustuu Energiaviraston mainitun lain 14 §:n nojalla antamaan päätökseen

velvoittaa verkonhaltija alentamaan sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujaan ylijäämän vuoksi.

Yritysjärjestelyn seurausena syntyneen uuden tai toimintaa jatkavan verkonhaltijan sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotuksen hyväksyttävää enimmäismäärää laskettaessa otetaan korotusta edeltävän tarkastelujakson maksujen määäränä huomioon yritysjärjestelyssä mukana olevien verkonhaltijoiden kyseisen tarkastelujakson aikana keräämien maksujen summa.

Energiavirasto voi hakemuksesta antaa verkonhaltijalle luvan yksittäistapauksessa poiketa 1 momentissa säädetystä, jos se on välttämätöntä sähköverkkoluvan myöntämisen edellytysten tai verkonhaltijan lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista asia-kasryhmistä ja niiden määrittelemisestä.

Perustelut

Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korottaminen

Sähkömarkkinlain 26 a §:n mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Korotuksen määärää tarkastellaan kokonaismaksun perusteella, ei yksittäisiin tarififikomponentteihin tehtävien korotusten perusteella. Kokonaismaksuun kohdistuva tarkastelu mahdollistaisi myös tariffikomponenttien välisen painotusten muuttamisen. Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen määärään sisällytetään kaikki siirto- ja jakelupalvelun kiinteät maksut ja energiamaksut sekä mittauspalvelun maksut.¹ Energiavirasto toteaa edellä mainittuun perustuen, että kuluttajan sähköpostissa (27.2.2018) mainitsema esimerkki yli 21 prosentin hinnankorotuksesta viittaa perusmaksun eli tariffikomponentin prosentuaaliseen korotukseen 3×25 ampeerin sulakekoon (yleissiirto, yksiaika) asiakkaalla, eikä kokonaismaksun korotukseen.

Hallituksen esityksen s. 147 (HE 50/2017 vp) mukaan uuden säännöksen tarkoituksena ei olisi luoda verkonhaltijoille itsenäistä oikeutta korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuja, vaan korotuksiin sovellettaisiin edelleen myös asianomaisen sähkönsiirtoa tai sähkönjakelua koskevan sopimuksen ehtoja sekä sähkömarkkinlain 93 §:n ja muun lainsäädännön säännöksiä. Siten uuden säännöksen mu�aisesti sallituksi katsotun hinnankorotuksen kohtullisuutta voitaisiin jatkossakin arvioida yksittäistapauksissa myös kuluttajansujalain (38/1978) 4 luvun 1 §:n perusteella.

Maksujen korotuksia tarkastellaan lainkohdan voimaantulosta alkaen (1.9.2017). Tätä edeltävillä korotuksilla ei ole vaikutusta hinnankorotusten arvioinnissa.

Hallituksen esityksen s. 148 (HE 50/2017 vp) mukaan sääntelyn lähtökohtana olisi, ettei korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärää arvioida asiakaskohtaisesti vaan asiakasryhmittäin. Asiakaskohtainen tarkastelu olisi jakeluverkoissa käytännössä

¹ HE 50/2017 vp, s. 148.

mahdotonta jakeluverkonhaltijoiden asiakkaiden suuren määrään johdosta. Tämän vuoksi jakeluverkoissa tarkastelu tehtäisiin aina asiakasryhmittäin. Energiavirasto valvoo sähkön jakeluverkonhaltijoiden korotuksia asiakasryhmiä kuvaavien tyypikäyttäjäryhmien avulla. Asiakasryhmäkohtaisessa tarkastelussa asiakasryhmään kuuluvien yksittäisten asiakkaiden prosentuaaliset korotukset voivat ylittää 15 prosenttia ilman, että korotus katsotaan tällaisten asiakkaiden osalta säädöksen vastaiseksi menettelyksi.

Energiavirasto voi siten tutkia menettelyä korotuksen osalta vain siltä osin kuin kysymys on sähkömarkkinalaissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä säädetystä asioista. Maksujen yksittäisten asiakkaiden prosentuaalisia korotuksia koskevat riidat, kuuluvat yleisten tuomioistuinten toimivaltaan. Kuluttaja voi kääntyä asiassa myös kuluttajaneuvonnan (029 553 6901) puoleen ja tarvittaessa saattaa asian kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi.

PKS Sähkönsiirto Oy:n tyypikäyttäjäkohtaisessa tarkastelussa 1.4.2018 voimaantulevat hinnankorotukset eivät ylitä 15 prosenttia yhdenkään tyypikäyttäjäryhmän osalta. Tyypikäyttäjäkohtaiset keskihinnat ja niiden perusteella lasketut korotusprosentit on esitetty tämän päätöksen liitteessä 2.

Ratkaisu

PKS Sähkönsiirto Oy:n 1.4.2018 voimaantulevat verkkopalvelumaksujen hinnankorotukset eivät ylitä sähkömarkkinalaista (588/2013) 26 a §:ssä (25.8.2017/590) mainittua 15 prosentin korotusta ja ovat näin ollen sähkömarkkinalainmukaisia.

Energiavirasto on päättänyt asian käsittelyn Energiavirastossa.

Sovelletut säädökset

Sähkömarkkinatalaki (588/2013) 26 a § (25.8.2017/590)

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 § ja 36 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus markkinaoikeuteen PKS Sähkönsiirto Oy:lle päätöksen liitteenä 1.

Liitteet

1. Valitusosoitus

2. PKS Sähkönsiirto Oy:n tyypikäyttäjäryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset.

Jakelu PKS Sähkönsiirto Oy
 Energiateollisuus ry

Maksutta

VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäytösläissa (586/1996) säädetään. Valituskeloisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelma. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laittaja on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jo lei n itä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimitaminen valitusviranomaiselle
Valituskirjelma on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**energiavirasto
energimyndigheten**

Päätös

Liite 1

941/420/2018

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

Faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

PKS Sähkönsiirto Oy:n tyyppikäyttäjäryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset 1.4.2018

1. K1, kerrostalohuoneisto, pääsulake 1x25 A, sähkön käyttö 2 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 13,67

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 14,99

Korotus: **9,66 %**

2. K2, pientalo, pääsulake 3x25 A, sähkön käyttö 5 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 12,11

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 13,23

Korotus: **9,28 %**

3. M1, maatalatalous, pääsulake 3x35 A, sähkön käyttö 10 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 11,23

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 11,87

Korotus: **5,76 %**

4. M2, maatalatalous, pääsulake 3x35 A, sähkön käyttö 35 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 7,73

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 7,92

Korotus: **2,54 %**

5. L1, pientalo, pääsulake 3x25 A, sähkön käyttö 18 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 8,21

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 8,52

Korotus: **3,81 %**

6. L2, pientalo, pääsulake 3x25 A, sähkön käyttö 20 000 kWh/vuosi

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 7,27

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 7,56

Korotus: **3,87 %**

7. T1, pienteollisuus, sähkön käyttö 150 000 kWh/vuosi, tehontarve 75 kW

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 5,88

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 6,05

Korotus: **2,88 %**

8. T2, pienteollisuus, sähkön käyttö 600 000 kWh/vuosi, tehontarve 200 kW

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 5,07

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 5,38

Korotus: **6,23 %**

9. T3, keskisuuri teollisuus, sähkön käyttö 2 000 000 kWh/vuosi, tehontarve 500 kW

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 3,88

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 4,10

Korotus: **5,58 %**

10. T4, keskisuuri teollisuus, sähkön käyttö 10 000 000 kWh/vuosi, tehontarve 2 500 kW

Keskihintta (snt/kWh) 1.9.2017: 3,77

Keskihintta (snt/kWh) 1.4.2018: 3,97

Korotus: **5,43 %**